

«Blüchers» banemann i bronse

ETTERKOMMERE: – Det var på tide at han fikk sin statue. For Oscarsborgs kommandant hadde det tøft etter krigen, fortalte Astrid Holm og Finn Eriksen, henholdsvis oldebarn og barnebarn av Birger Eriksen på Oscarsborg i går.

Oscarsborgs kommandant i 1940, oberst Birger Kr. Eriksen, ble i går hedret med en statue på den kjente festningen i Drøbaksundet.

CATO GUHNELDT
KNUT SNARE (foto)

Det er 55 år siden Oscarsborg vant sitt første og siste slag. Likevel har festningen sin plass i 50-årsfeiringen av frigjøringen. Og i går fikk mannen som med sin ordre om ild senket krysseren «Blücher», oberst Birger Kr. Eriksen, omsider sin statue i bronse. Statuen av Oscarsborgs kommandant fra 1940 er utført av billedhuggeren Egil Dahlin fra Drøbak. Kong Harald avduket statuen. Mannen som opplevde at to etterkrigskommisjoner stilte spørsmål ved hans ordre om ild, er «tilbake» i sin faglige tjeneste.

– Han hadde ikke det som for etterkrigstidens norske offiserer er kjent som «Plakaten på vegg», minnet kong Harald om i sin tale. – Men oberstens ordre om ildgjennomgang reddet Kongehuset, og dermed Stortinget i den fiendens vold. Det er derfor høyst betimelig at oberst Birger Eriksens betydning markeres med denne statue her på Oscarsborg Festning.

Få var mer enig enn Astrid Holm fra Hamar og Finn Eriksen fra Kolbotn, henholdsvis oldebarn og barnebarn av kommandanten.

– Han hadde det tøft etter krigen. Det var til og med spørsmål om han skulle stilles for krigsrett. Birger Eriksen døde i 1958 som en knekt mann. Det var på tide at han fikk sin statue, sa de to etterkommerne.

5000 gjester

I nærvær av over 5000 gjester, inkludert 138 krigsveteraner, gjorde kong Harald strandhugg midt i fjorden i drønnen fra en 21 skudds salut. Under en knallblå maihimmel pløyde motor-torpedobåten KNM «Ravn» Kongen fra Søndre Akershus kai til Oscarsborg. Om bord i andre MTB'er ut fra

Oslo fulgte statsminister Gro Harlem Brundtland, forsvarsminister Jørgen Kosmo og stortingspresident Kirsti Kolle Grøndahl.

En æresgarde på 96 mann fra Bølernes Fort og musikk av Marinemusikken møtte æresgjestene på festningsplassen. Etter velkomstord fra festningskommandanten, kommandørkaptein Tor Hovland, og tale av stortingspresidenten, la kong Harald ned en krans på minnetavlen med navn over 29 falne kystartillerister. Deretter ble kong Harald den fjerde kongen i rekken til å signere sitt navn på fjellet i Kongelunden.

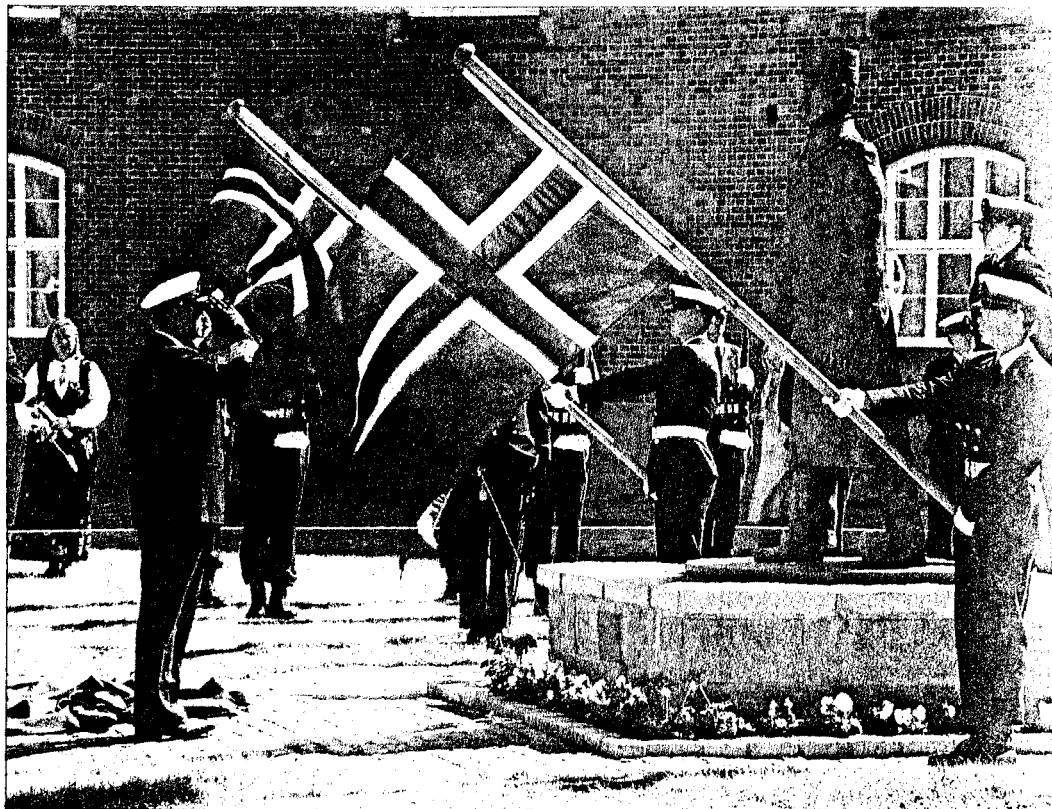
Heiste flagget

Med originale og nytrykte armbind, merker og medaljer, fikk så veteranene møte kong Harald. I ordresalen håndhilste Kongen på samtlige, som takk for deres innsats.

– Det var jo litt spennende i maidagene 1945, for vi visste ikke om den tyske kommandanten ville slippe oss i land, fortalte 85-årige Helge Askautrud fra Drøbak. I 1945 var han en av over 200 mann som overtok festningen. – Men vi måtte i land og heise det norske flagget. For daværende kronprins Olav skulle selle opp fjorden til Oslo dagen etter.

Etter at kong Harald besøkte i Oscarsborgs nyåpnede festningsmuseum og innsiserte de siste restaureringsarbeider, gled KNM «Ravn» fra land med Kongen om bord. I samme øyeblikk lød toner av «Ja, vi elsker» ut over sjøen. Og det fra et høyst uventet hold: fra et orkester på akterdekket av den russiske destroyeren «Besstrashny» som samtidig passerte festningen på vei til Oslo. Det hele var helt tilfeldig.

– Verden har sannelig forandret seg, lød det ettertenksomt fra festningskommandant Hovland.

KONGELIG HONNØR: Med ord og honnør ga kong Harald sin hyldelse til Oscarsborg Festnings kommandant, oberst Birger Eriksen, som i går fikk sin statue.

